

ΚΛΕΙΩ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ ΕΝ ΛΕΙΨΙΑΙ.
ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β΄.

ΤΟΜΟΣ Στ΄.
ΑΡΙΘΜ. 2 (122).

Συνδρομή ἀρχομένη ἀπὸ 1. Ἀπριλίου ἐκάστου ἔτους ἑτησίᾳ μὲν
φρ. χρ. 25 ἑξάμηνος, δὲ φρ. χρ. 12½.

ΕΤΟΣ Στ΄.
τῇ 15/27. Ἀπριλίου 1890.

ΛΕΩΝ ΦΟΝ ΚΑΠΡΙΒΙ.

Ο νέος ἀρχικαγκελλάριος τῆς Γερμανικῆς αὐτοκρατορίας ἐγεννήθη ἐν Σαρλοτεμβούργῳ τῇ 24 Φεβρουαρίου 1831. Τὴν ἐγκύκλιον αὐτοῦ παιδευσιν ἔλαβεν ἐν τινι λυκείῳ τοῦ Βερολίνου, οὗ ὁ διευθυντής, κατὰ παράδοξον σύμπτωσιν, ἦτο ποτε παιδαγωγὸς τοῦ Βίσμαρκ. Ὑψηλός, εὐρύωμος, στρατιωτικώτατον παράστημα ἔχων, εὐθύς μετὰ τὴν ἐκ τοῦ λυκείου ἀποφοίτησιν του κατετάχθη ὡς ἐδελοντὴς εἰς τὸ σύνταγμα τῶν ἐπιλέκτων τῆς σωματοφυλακῆς, εἶτα δ' ἐσπούδασεν ἐν τῇ στρατιωτικῇ ἀκαδημίᾳ, μεθ' ὃ ἐπὶ μακρὰ ἔτη ἡσχολήθη συντόνως εἰς ἐπιτελειακὰς μελέτας. Γνωστὸς ἐγένετο ἤδη τῷ 1866, ὅποτε ἐν τῷ κατὰ τῆς Αὐστρίας πολέμῳ μετέσχε τῆς εἰς Βοημίαν ἐκστρατείας ὡς ταγματάρχης τοῦ ἐπιτελείου. Βραδύτερον ὑπηρετήσεν ἐπὶ τινα χρόνον ὡς τμηματάρχης ἐν τῷ ὑπουργείῳ τῶν στρατιωτικῶν. Κατὰ τὸν γαλλο-γερμανικὸν πόλεμον ἦτο ἀντισυνταγματάρχης καὶ ἀρχηγὸς τοῦ γενικοῦ ἐπιτελείου τοῦ δεκάτου σώματος. Ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ τὸ σῶμα ἐκεῖνο διοικῶν στρατηγὸς ἡσθένει βαρῶς, ἐπὶ τὸν ἀρχηγὸν τοῦ ἐπιτελείου ἐπιπτεν ἡ φοβερά εὐθύνη κατὰ

κρίσιματάτας στιγμᾷς. Περιφανὲς μέρος ἔλαβεν ὁ Καπρίβι ἐν ταῖς μάχαις τοῦ Μέτς, τῆς Αὐρηλίας, ἐν τῇ καλούμενῃ ἐκστρατείᾳ τοῦ Λεϊγνὸς· ἡ δὲ μεγάλη νίκη ἦν ἡράντο τὰ γερμανικὰ ὅπλα παρὰ τῇ Beaume la Rolande ἡ περιήλασα τηλικαύτην δόξαν εἰς τὸ δέκατον σῶμα καταυγάζει ἰδίως τὸ ὄνομα τοῦ Καπρίβι. Μετὰ τὸν πόλεμον διωρίσθη ἀνώτερος τμηματάρχης ἐν τῷ ὑπουργείῳ τῶν στρατιωτικῶν, βαθμιαίως δὲ προβιβαζόμενος ἀνῆλ-

ΛΕΩΝ ΦΟΝ ΚΑΠΡΙΒΙ.
Ο νέος ἀρχικαγκελλάριος τῆς Γερμανίας.

θεν εἰς τοὺς ἀνωτάτους στρατιωτικοὺς βαθμοὺς, ἡ δὲ αὐτοκρατορικὴ εὐνοία καὶ ἐμπιστοσύνη, ἥτις πρὸ μικροῦ ἀνήγαγεν ἐπὶ τὴν ὑπάτην τοῦ ἀρχικαγκελλάριου θέσιν εὗρεν αὐτὸν διοικητὴν τοῦ δεκάτου σώματος, αὐτοῦ ἐκεῖνου ὅπερ ὡς ἀρχηγὸς τοῦ ἐπιτελείου εἶχεν ὁδηγήσῃ ἐπὶ τὴν νίκην.

Ἐν τῷ μεταξῷ χρόνῳ ὅμως ὁ Καπρίβι ἔδρασεν ἐξόχως ἐπὶ ἄλλου κλάδου τῶν στρατιωτικῶν δυνάμεων τῆς Γερμανικῆς Αὐτοκρατορίας. Τὸν Μάρτιον τοῦ 1883 διωρίσθη ὑπουργὸς τῶν ναυτικῶν προαχθεὶς καὶ εἰς ἀντιναύαρχον. Ἐν τῇ ὑπουργείᾳ ταύτῃ παρέμεινε μέχρι τοῦ Ἰουλίου τοῦ 1888, δικαίως δὲ δύνатаι νὰ θεωρηθῇ ὡς ὁ ἀναδιοργανωτὴς τοῦ γερμανικοῦ ναυτικοῦ.

Ὁ ἑκτακτος ζήλος, ἡ ὀργανωτικὴ ἱκανότης, ὁ πλοῦτος τῶν τεχνικῶν γνώσεων, ἅτινα ἐπεδείξατο περὶ τῶν ναυτικῶν πραγμάτων, εἴλκυσαν αὐτόχρομα τὸν θαυμασμὸν τῶν εἰδικῶν ἀνδρῶν. Ἔως τότε ἅπανα ἡ προσοχὴ εἶχε συγκεντρωθῇ εἰς τὴν κατασκευὴν ἰσχυρῶν πολεμικῶν σκαφῶν, ἀλλ' ὁ Καπρίβι ἐνίσχυσε καὶ συνεπλήρωσε τὸν γερμανικὸν στόλον δι' ἐξαρέτων τορπιλλοβόλων καὶ καταδρομικῶν, ἐβελτίωσε τὰ τῶν ἀσκήσεων τῶν πληρωμάτων, μετερρύθμισεν ἄρδην τὰ τῆς ἐπιστρατεύσεως τοῦ στόλου, ὠργάνωσε σύστημα μεγάλων γυμνασίων.

Τὰς εἰς τὸ γερμανικὸν ναυτικὸν ἐκδουλεύσεις τοῦ Καπρίβι κάλλιον παντὸς ἄλλου ἐχαρακτήρισεν ὁ νῦν αὐτοκράτωρ τῆς Γερμανίας, διὰ θερμῆς καὶ ἐνθουσιῶδους ἐπιστολῆς ἣν ἐπέστειλεν αὐτῷ μετὰ τὴν παραίτησίν του. Ἐν τῇ ἐπιστολῇ ταύτῃ δι' ἧς ἐκφράζει ἐγκαρδίους εὐχαριστίας πρὸς τὸν ἀναδιοργανωτὴν τοῦ γερμανικοῦ ναυτικοῦ καὶ ἀπονέμει αὐτῷ τὸν μέγαν σταυρὸν τοῦ Ἐρυθροῦ Ἀετοῦ ἐπάγεται ὁ Αὐτοκράτωρ. «Συνεπληρώσατε τὴν ἀναδιοργάνωσιν δι' ὀδηγιῶν καὶ κανονισμῶν ἅτινα θὰ παραμείνωσι διαρκῆς θησαυρὸς ἐν τῷ ναυτικῷ, ἀνεκτίμητοι δὲ εἶνε οἱ περὶ τὰ τορπιλλοβόλα, ὧν ἡ σημασία καταδεικνύεται ὁσημέραι μεγαλειότερα, ἀκατάβλητοι ἀγῶνές σας. Τὸ ὄνομά σας θέλει κατέχη διὰ παντὸς τοῦ χρόνου τιμητικὴν θέσιν ἐν τῇ ἱστορίᾳ τοῦ ναυτικοῦ.»

Μετὰ τῆς ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ὑπουργείας τοῦ Καπρίβι συνδέεται καὶ φαιδρά τις ἀνάμνησις. Ἐπειδὴ ὁ Καπρίβι εἶνε ἄγαμος εἶχε διαδοθῇ παρὰ τοῖς ναυτικοῖς ὁ θρύλος ὅτι ὁ ὑπουργὸς ἐχθρὸς ὦν τοῦ Ὑμεναίου καὶ δυσμενῶς βλέπων τοὺς εἰς τὸν θεὸν τοῦτον σπένδοντας, ἀπέσπα βιαίως τοὺς νεονύμφους ἀξιώματικούς ἐκ τῶν ἀγκαλῶν τῶν ὀλοφυρομένων τρυφερῶν γυναικῶν των καὶ ἀπέστελλεν αὐτοὺς εἰς ὑπερωκεάνειον πλοῦν.

Ἡ στρατιωτικὴ ἱκανότης τοῦ Καπρίβι εἶνε ἀναντιρρήτως ὑπέροχος, εἰς ἀπόδειξιν δ' ἀρκεῖ νὰ λεχθῇ μόνον ὅτι τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ συχνὰ ἐγένετο μνεῖα ὡς διαδόχου τοῦ Μόλτκε ἐν τῇ ἀρχηγίᾳ τοῦ γενικοῦ ἐπιτελείου· ἀλλ' ὡς πολιτικὸς ὁποῖός τις ἔστα; Ἐξωτερικῶς ὁ Καπρίβι ἔχει μεγάλην ὁμοιότητα μετὰ τοῦ Βίσμαρκ·*) κέκτῃται τὸ αὐτὸ παράστημα, τὴν αὐτὴν ὑψαύχυνα στάσιν, ἡ δὲ καταστροφύγγυλος, ἀποψηλωθεῖσά πως κεφαλὴ μετὰ τῶν λευκῶν μουστάκων ἐνθυμίζει ζωηρῶς τὴν τοῦ πρῶην καγκελλαρίου. Ὑπὸ τὰς πυκνάς ὀφρὺς λάμπει ζεῦγος ζωηροτάτων, νεανικῶν ὀφθαλμῶν. Ὁ Καπρίβι ἀπέδειξε δι' ἔργων ὅτι εἶνε ἀνὴρ μεγάλης ἀξίας, ἀλλ' οἱ ῥωμαλέοι αὐτοῦ ὤμοι θὰ δυνηθῶσιν ἀράγε νὰ ὑποβαστάσῃσι τὸ δυσβάστακτον καὶ βαρὺ φορτίον ὅπερ ἐκκληροδότησεν αὐτῷ ὁ Βίσμαρκ; Ἡ μήπως εἶνε ἀληθές ὅτι ἡ ἀρχιγραμματεία τῆς γερμανικῆς αὐτοκρατορίας, ὅπως τὴν εἶχε πλάσῃ ὁ Βίσμαρκ προσήρμοξε μόνον εἰς αὐτοῦ τὴν γιγάντιον μεγαλοφυίαν, ὡς ἡ σπάθη τοῦ Σκενδέρμπεη μόνον δι' ἐκείνου τὰς χεῖρας ἦτο κατάλληλος; Ἀναντίρρητον εἶνε ὅτι ὁ κόσμος δὲν ἀποβλέπει πλέον εἰς τὸ Βερολῖνον μετὰ τῆς αὐτῆς ἐπὶ τὴν εἰρηνοποιὸν δύναμιν πεποιθήσεως, ἡ δὲ θερμουργὸς δραστηριότης τοῦ νεαροῦ αὐτοκράτορος ἐπαυξάνει τὰς ἀνησυχίας. Βέβαιον ὅμως θεωρεῖται ἀφ' ἐτέρου ὅτι ὁ Καπρίβι θέλει συγκεντρώσῃ πάσας αὐτοῦ τὰς δυνάμεις πρὸς ἐξακολούθησιν τῆς ἐξωτερικῆς πολιτικῆς τοῦ μεγάλου προκατόχου του. Ἀπριζ ἐχόμενος τῆς εἰρήνης θέλει διαφυλάξῃ ὡς πρὸς τὴν τήρησιν τῆς εἰρηνικῆς τριπλῆς συμμαχίας τὸ ἐπὶ τοῦ οἰκοσῆμου τοῦ Βίσμαρκ ἔμβλημα: In trinitate robur. Ἐν τῇ τριάδι ἡ ἰσχὺς.

Κ...

*) Ἡ εἰκὼν τοῦ Βίσμαρκ μετὰ σχετικοῦ ἀρθρου ἐδημοσιεύθη ἐν τῷ Γ'. τόμῳ τῆς Κλειῶς σελ. 309.

Ο ΗΡΑΚΛΕΙΟΣ.

Υπὸ Κ. ΠΑΠΑΡΡΗΓΟΠΟΥΛΟΥ.

(Συνέχεια.)

ΑΝΕΧΩΡΗΣΕ δὲ ἐκεῖθεν ἐν ἔαρι τοῦ 625. Οἱ Πέρσαι, μὴ νοήσαντες ἐγκαίρως τὴν ἀνάξουσιν αὐτοῦ, οὐδὲν ἐπρόφθασαν ν' ἀντιτάξωσι κάλυμα εἰς τὴν πορείαν του, καίτοι αὕτη διεξήγετο βραδέως, διότι ὁ βασιλεὺς συνεπῆγετο πολλὴν λείαν καὶ οὐκ ὀλίγους αἰχμαλώτους. Εἰς Ἀρίδαν μάλιστα (τὸ σημερινὸν Διαρβεκίρ) ἐδέησε νὰ ἐπιτραπῇ τῷ στρατῷ ν' ἀναπαυθῇ ἐπὶ τινι χρόνον. Ἀλλὰ μετ' οὐ πολὺ ὁ βασιλεὺς μαθὼν ὅτι οἱ πολέμιοι πλησιάζουσιν, ἐπέρασε τὸν Εὐφράτην, ἦλθεν εἰς Σαμόσατα τῆς Συρίας, ὑπερέβη τὸ Ἀμανὸν ὄρος καὶ καταβάς εἰς τὰ ὀμαλότερα τῆς Κιλικίας, ἐπέρασε τὸν ποταμὸν Σάρον, ἐπὶ τῆς περὶ τὰ Ἀδανα γεφύρας αὐτοῦ, κατέλαβεν ἀσφαλῶς τὴν ὠχυρωμένην ταύτην γέφυραν καὶ ἐστρατοπέδευσε εἰς τὸ περὶ τὰ Ἀδανα πεδίον, εἰς τὰς νομάς τοῦ ὁποῖου ἠδύνατο νὰ εὕρῃ ἀναψυχὴν τινὰ τὸ σφόδρα καταπεπονημένον ἱππικὸν αὐτοῦ.

Ἐκεῖ τελευταῖον κατέφθασε τὸν Ἡράκλειον ὁ περσικὸς στρατός, σκηνώσας πρὸς ἀνατολὰς τῆς γεφύρας. Ἀλλ' ἐπιχειρήσας τὴν ἐκπόρθησιν αὐτῆς, ἔπαθεν ἦτταν

δαινὴν. Ὁ βασιλεὺς ἐφόνευσεν ἰδίᾳ χειρὶ καὶ ἔρριπεν εἰς τὸν Σάρον γιγαντώδη τινὰ Πέρσην, πλείστην προζηνήσας εἰς τοὺς πολεμίους κατάπληξιν, μηδ' αὐτοῦ τοῦ στρατηγοῦ αὐτῶν ἐξαιρουμένου. Ἀπὸ τῶν χρόνων τοῦ Ἰουστινιανοῦ, ὡς ἡξεύρομεν, οὐκ ὀλίγοι ὑπῆρχον Ἑλληνες αἰρετικοὶ οἱ κατέχοντες παρὰ τοῖς Πέρσαις ἀνώτατά τινα στρατιωτικὰ ἀξιώματα. Εἰς δὲ τούτων διετέλει ὑπασπιστὴς τοῦ στρατηγοῦ. Ἐν ἀκμῇ λοιπὸν τῆς μάχης ὁ στρατηγὸς ἀποτεινόμενος πρὸς τὸν ὑπασπιστήν του καὶ δευκνῶν τὸν Ἡράκλειον, εὐχερῶς παρὰ πάντων ἀναγνωρίζομενον ἐκ τῶν ἐρυθρῶν αὐτοῦ πεδίων, «ὄρας τὸν Καίσαρα, ὦ Κοσμά, ἀνέκραξεν, ὡς θρασὺς πρὸς τὴν μάχην ἴσταται, καὶ πρὸς τοσοῦτον πλῆθος μόνος ἀγωνίζεται, καὶ ὡς ἄκμων τὰς βολὰς ἀποπτύει.» Οὕτω ἀποκρουσθέντες οἱ Πέρσαι, διεσπάρησαν τῇδε κάκεισε, καὶ περάσαντες τὸν Εὐφράτην ἐπέστρεψαν εἰς τὰ ἴδια, ἐνῷ ὁ βασιλεὺς ἐξακολουθήσας τὴν πορείαν αὐτοῦ, ἦλθεν εἰς τὴν ἐν Καππαδοκίᾳ Σεβάστειαν καὶ διεχείμασεν ἐκεῖ περὶ τὸν Ἄλυν ποταμὸν, 625—626, πλησιάσας αὖτις εἰς τὴν παραλίαν τοῦ Εὐζεῖνου πόντου,